

Handläggare
Björn Hugosson
Telefon: 0850829680

Till
Kommunstyrelsen

Betänkandet Utfasningsutredningen (SOU 2021:48)

Remiss från Miljödepartementet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar följande.

Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i
stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Betänkandet lämnar förslaget att användningen av fossila drivmedel i inrikes transporter och arbetsmaskiner i Sverige ska vara utfasad senast 2040. Vägtransporterna bör elektrifieras så långt och snabbt som möjligt så att förnybara drivmedel frigörs för användning inom arbetsmaskiner, flyg och sjöfart. Betänkandet föreslår vidare att de för utfasningen mest centrala styrmedlen behöver skärpas i närtid. Ett nationellt förbud mot nya bensin- och dieseldrivna personbilar bedöms av betänkandet som svårt att införa, inte minst ur EU-rättslig synpunkt, och därför föreslås på nationell nivå ett riksdagsbundet mål om endast nollutsläppsfordon i nybilsförsäljningen av personbilar 2030.

Stadsledningskontoret konstaterar att det remitterade betänkandets förslag ligger väl i linje med stadens beslutade klimatmål. Nationella mål om utfasning av fossila drivmedel till 2040 och endast nollutsläppsfordon i nybilsförsäljningen 2030 skulle tydligt underlätta stadens måluppfyllelse.

Utredningen lägger större tonvikt vid elektrifiering av framför allt vägtransporterna än tidigare statliga utredningar gjort, och stadsledningskontoret konstaterar att detta kan vara positivt för staden i och med att en snabbare elektrifiering innebär såväl en ökad resurseffektivitet som bättre luftkvalitet och lägre bullernivåer. Biodrivmedel är dock fortsatt viktiga under en omställningsfas och därför behövs gynnsamma villkor även för dessa. Betänkandet föreslår skärpta styrmedel för att nå målen, och detta konstaterar

stadsledningskontoret också efterfrågas i stadens
Klimathandlingsplan 2020-2023.

Stadsledningskontoret stöder betänkandets förslag om stärkta insatser för laddinfrastruktur, och vill lyfta behoven av statliga stöd.

Bakgrund

Miljödepartementet har sänt remissen Betänkandet Utfasningsutredningen bland annat till staden för besvarande.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets avdelning för stadsutveckling och lokalförsörjning.

Ärendet

Regeringen beslutade den 19 december 2019 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att lämna förslag om utfasning av fossila drivmedel och utreda förutsättningarna för förbud mot försäljning av nya bensin- och dieseldrivna bilar. Utredningen som antagit namnet Utfasningsutredningen har överlämnat betänkandet *I en värld som ställer om – Sverige utan fossila drivmedel 2040* (SOU 2021:48).

Betänkandet lämnar följande huvudsakliga förslag och bedömningar.

Användningen av fossila drivmedel i inrikes transporter och arbetsmaskiner i Sverige ska vara utfasad senast 2040, enligt betänkandet. Utfasningsåret bör vara ett riksdagsbundet etappmål. Utfasningen kan ske på ett så hållbart och kostnadseffektivt sätt som möjligt genom en kombination av en omfattande elektrifiering, minskad trafik genom ett mer transporteffektivt samhälle, och en övergång till långsiktigt hållbara förnybara drivmedel. Enligt betänkandet bör främst vägtransporterna elektrifieras så långt och snabbt som möjligt så att förnybara flytande och gasformiga drivmedel frigörs för användning inom arbetsmaskiner, flyg och sjöfart.

Betänkandet föreslår vidare att de för utfasningen mest centrala styrmedlen behöver skärpas i närtid. Det handlar främst om att Sverige bör verka för att EU-omfattande nollutsläppskrav med tydliga tidtabeller införs på nya fordon, att de offentliga insatserna för laddinfrastruktur behöver samordnas bättre, att reduktionspliktsystemet bör förändras genom att samma reduktionskrav ställs på diesel och bensin, att rena och höginblandade flytande biodrivmedel förs in under systemet och en

särskild kvot införs för avancerade biodrivmedel och elektrobränslen, samt att förutsättningarna för att omforma reduktionsplikten till ett utsläppshandelssystem bör utredas.

Ett nationellt förbud mot nya bensin- och dieseldrivna personbilar bedöms av betänkandet som svårt att införa, inte minst ur EU-rättslig synpunkt. Sverige bör enligt betänkandet istället verka för EU-omfattande nollutsläppskrav i förordningen om nya bilars koldioxidutsläpp till 2030 eller strax därefter och senast 2035. På nationell nivå föreslår betänkandet ett riksdagsbundet mål om endast nollutsläppsfordon i nybilsförsäljningen av personbilar 2030.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Av kommunfullmäktiges budget 2021 framgår att Stockholm ska vara världsledande i det globala arbetet med att förverkliga Parisavtalets målsättningar i klimatarbetet, där staden intar rollen som en internationell förebild. Stadens *Miljöprogram 2020-2023* slår fast målet att Stockholm ska vara en fossilfri och klimatpositiv stad 2040 och att Stockholms stad ska ha en fossilfri organisation 2030.

Stadsledningskontoret konstaterar att det remitterade betänkandets förslag ligger väl i linje med stadens beslutade klimatmål. Nationella mål om utfasning av fossila drivmedel till 2040 och endast nollutsläppsfordon i nybilsförsäljningen 2030 skulle tydligt underlätta stadens måluppfyllelse. Det skulle också vara i linje med stadens *Klimathandlingsplan 2020-2023* och med ambitionen om en utsläppsfri innerstad.

Betänkandet konstaterar att ett nationellt förbud mot nya bensin- och dieseldrivna personbilar bedöms som svårt att införa, inte minst ur EU-rättslig synpunkt. I stället föreslås att Sverige bör verka för EU-omfattande nollutsläppskrav och att det på nationell nivå formuleras ett riksdagsbundet mål om endast nollutsläppsfordon i nybilsförsäljningen av personbilar 2030. Stadsledningskontoret inser svårigheten med ett förbud som ovan och ser positivt på ett riksdagsbundet mål om endast nollutsläppsfordon i nybilsförsäljningen till 2030.

Stadsledningskontoret konstaterar att utredningen lägger större tonvikt vid elektrifiering av framför allt vägtransporterna än tidigare statliga utredningar gjort, där områdena elektrifiering, biodrivmedel och transporteffektivt samhälle varit mer jämbördiga. Ett skäl till att fokusera på elektrifiering är enligt betänkandet att minska beroendet av biodrivmedel. Detta behövs enligt betänkandet för att

resurseffektivitet behöver värnas och att biodrivmedel behövs i svårelektrifierade trafikslag som flyg och sjöfart.

Stadsledningskontoret delar betänkandets bedömning om vikten av resurseffektivitet och menar att ett ökat fokus på elektrifiering även innebär andra fördelar som bättre luftkvalitet och lägre bullernivåer. Den elektrifieringspakt som staden med samarbetspartners lanserade under våren 2021 innebär ett engagemang för en snabbare elektrifiering av vägtransporterna, och verkar sålunda i den riktning som betänkandet pekar ut. Biodrivmedel är dock fortsatt viktiga under en omställningsfas och därför behövs gynnsamma villkor även för dessa.

Betänkandet föreslår skärpta styrmedel för att nå målen, och detta konstaterar stadsledningskontoret också efterfrågas i stadens *Klimathandlingsplan 2020-2023*. I sammanhanget vill stadsledningskontoret påpeka att det behövs styrmedel för användningen av miljöfordon, inte bara incitament för nybilsinköp. Betänkandet resonerar om detta men förslagen kunde bli än tydligare.

Stadsledningskontoret stöder betänkandets förslag om stärkta insatser för laddinfrastruktur, och vill lyfta behoven av statliga stöd. Installation av laddinfrastruktur är ofta kostsam, och stadsledningskontoret anser att det är viktigt att de statliga stöd som kan sökas till detta anpassas till de olika förutsättningar som finns och till de höga målsättningarna.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen anser remissen besvarad i enlighet med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Magdalena Bosson
Stadsdirektör

Ebba Agerman
Avdelningschef